T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ-CERRAHPAŞA

www.balioglu.net

2020 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2021

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00
www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr
İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇERİK

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ-CERRAHPAŞA 2020 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU **1**

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ-CERRAHPAŞA DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2020 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU **20**

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ-CERRAHPAŞA

2020 Yılı Düzenlilik Denetim Raporu

www.balioglu.net

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 9
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 9
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 9
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ 10
6. DENETİM GÖRÜŞÜ 13
7. DENETİM BULGULARI 13
8. EKLER 18

www.balioglu.net

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: Üniversite Teşkilat Yapısı 2
Tablo 2: İdari Personel Sayıları 3
Tablo 3: Akademik Personel Sayıları 4
Tablo 4: 2020 Yılına İlişkin Bütçe Giderleri ve Ödenekleri Tablosu 5
Tablo 5: 2020 Mali Yılına İlişkin Bütçe Gelirleri Tablosu 6
Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri Tablosu 6
Tablo 7: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri Tablosu 7
Tablo 8: 2020 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu 7

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Diğer Bulgular

1. Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabının Yanlış Kullanılması

www.balioglu.net

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Anayasa'nın 130'uncu maddesinde, çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzel kişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversitelerin Devlet tarafından kanunla kurulması öngörülmüştür.

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Anayasa'nın yukarıda yer verilen hükmüne istinaden, 09.05.2018 tarih ve 7141 sayılı Kanun ile kurulmuştur.

Yükseköğretimin amaç ve ilkeleri, yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim-öğretim, araştırma, yayın, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile ilgili esaslar 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'yla düzenlenmiştir.

www.balioglu.net

Bu Kanun'un 12'nci maddesinde Yükseköğretim Kurumlarının görevleri sayılmakta olup bu görevler; toplumun ihtiyaçları, kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun bilimsel eğitim-öğretim, araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak, bu ilke ve hedefler doğrultusunda insangücü yetiştirmek, toplumun özellikle sanayileşme ve tarımda modernleşme alanlarında eğitilmesini sağlamak, üretimde artışı sağlayacak uygulamalı çalışmalarda bulunmak, bu amaçla döner sermaye işletmelerini kurmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmak olarak özetlenebilir.

Yükseköğretim kurumları için temel mevzuat 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ve 2914 sayılı Yüksek Öğretim Personel Kanunu'dur. Bunların dışında üniversitelerin faaliyetlerini yürütürken tabi oldukları mevzuat ise başta 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu, 3843 sayılı Yükseköğretim Kurumlarında İkili Öğretim Yapılması, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun olmak üzere, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu, 4857 sayılı İş Kanunu, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu ile diğer ilgili mevzuattır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa akademik ve idari birimlerden oluşmaktadır

Akademik yapısı Rektör, Senato, Üniversite Yönetim Kurulu, Rektör Yardımcıları, Fakülte Dekanlıkları, Yüksekokul Müdürlükleri, Enstitü Müdürlükleri ile Uygulama ve Araştırma Merkezlerinden oluşmaktadır.

Üniversitenin idari yapısında ise; Rektör, Senato, Üniversite Yönetim Kurulu, Rektör Yardımcıları, İç Denetim Birimi, Koordinatörlükler-Direktörlükler, Bilimsel Araştırma Birimi Genel Sekreterlik, Daire Başkanlıkları ve Şube Müdürlükleri ile Hukuk Müşavirliği ve Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü, Koruma ve Güvenlik Müdürlüğü, Yazı İşleri ve Genel Evrak Müdürlüğü ve Fakülte, Yüksek Okul ve Meslek Yüksek Okul Sekreterlikleri bulunmaktadır.

Üniversitenin üst yöneticisi olan Rektör Cumhurbaşkanı tarafından, dekanlar ise Yükseköğretim Kurulunca atanmaktadırlar.

Üniversitenin akademik karar organı Senato olup; Üniversite Yönetim Kurulu ise idari faaliyetlerde Rektöre yardımcı olmaktadır

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa bünyesinde 9 fakülte, 1 yüksekokul, 6 enstitü, 5 meslek yüksekokulu ve 14 uygulama ve araştırma merkezi bulunmaktadır. Üniversite Avcılar ve Büyükçekmece yerleşkelerinde faaliyet göstermektedir.

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa akademik ve idari birimlerine ilişkin teşkilat şeması aşağıdaki gibidir.

Tablo 1: Üniversite Teşkilat Yapısı

I. İdari Birimler	II. Akademik Birimler
• Rektör • Rektör Yardımcıları • Yönetim Kurulu • Genel Sekreterlik • İç Denetim Birimi • Hukuk Müşavirliği • Daire Başkanlıkları Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı Personel Daire Başkanlığı Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanlığı Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı Kütüphane ve Dökümantasyon Daire Başkanlığı	• Rektör • Rektör Yardımcıları • Yönetim Kurulu • Senato • **Fakülteler** Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Mühendislik Fakültesi Orman Fakültesi Veteriner Fakültesi Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi

www.balioglu.net

İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı Bilgi İşlem Daire Başkanlığı • Fakülte, Yüksek Okul ve Meslek Yüksek Okul Sekreterlikleri • Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi • Kurumsal İletişim Direktörlüğü • Hastaneler Genel Direktörlüğü • Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü • Koruma ve Güvenlik Müdürlüğü • Yazı İşleri ve Genel Evrak Müdürlüğü	Sağlık Bilimleri Fakültesi Florance Nightingale Hemşirelik Fakültesi Spor Bilimleri Fakültesi Diş Hekimliği Fakültesi • **Enstitüler:** Adli Tıp ve Adli Bilimler Enstitüsü Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Kardiyoloji Enstitüsü Nanoteknoloji ve Biyoteknoloji Enstitüsü Akciğer Hastalıkları ve Tiberküloz Enst. Nörolojik Bilimler Enstitüsü • **Yüksekokullar** Yabancı Diller Yüksekokulu • **Meslek Yüksekokulları** Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu Ormancılık Meslek Yüksekokulu Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Veterinerlik Meslek Yüksekokulu Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu • **Uygulama ve Araştırma Merkezleri (13 adet) ile Uzaktan Eğitim Merkezi**

www.balioglu.net

Üniversitede 2020 yılsonu itibariyle akademik ve idari personel sayısı toplam 6615'dir. Bu personelden 2141 kadrolu akademik personel, 95 yabancı uyruklu sözleşmeli akademik personel, 2014 idari personel, 545 sözleşmeli idari personel ve 1820 işçi kadrosunda idari personel bulunmaktadır.

Tablo 2: İdari Personel Sayıları

	Dolu	**Boş**	**TOPLAM**
Genel İdari Hizmetler	563	661	1.224
Sağlık Hizmetleri Sınıfı	1.018	1.155	2.173
Teknik Hizmetleri Sınıfı	172	162	334
Avukatlık Hizmetleri	2	4	6
Din Hizmetleri	1		
Yardımcı Hizmetli	258	738	996
TOPLAM	**2.014**	**2.720**	**4.733**

Tablo 3: Akademik Personel Sayıları

Unvan	Kadroların Doluluk Durumu			İstihdam Şekli	
	Dolu	Boş	Toplam	Tam zamanlı	Yarı zamanlı
Profesör	564	156	720	x	
Doçent	249	60	309	x	
Dr. Öğretim Üyesi	355	98	453	x	
Öğretim Görevlisi	181	50	231	x	
Araştırma Görevlisi	792	347	1.139	x	
TOPLAM	**2.141**	**711**	**2.852**		

Üniversitenin diğer kurum ve kuruluşlarla ilişkisi:

Yükseköğretim Kurulu, Yükseköğretim kurumlarının öğretimini ve bilimsel araştırma faaliyetlerini planlamak düzenlemek, yönetmek, denetlemek, üniversitelere tahsis edilen kaynakların etkili bir biçimde kullanılmasını sağlamak ve öğretim elemanlarının yetiştirilmesi için planlama yapmakla görevlidir.

Yükseköğretim Denetleme Kurulu, Yükseköğretim Kurulu adına üniversiteleri, bağlı birimlerini, öğretim elemanlarını ve bunların faaliyetlerini gözetim ve denetim yetkisine sahiptir.

Üniversitelerce hazırlanan bütçeler, Anayasa'nın 130'uncu maddesi uyarınca Yükseköğretim Kurulu tarafından tetkik edilerek onaylanmakta, T.C. Milli Eğitim Bakanlığına sunulmakta ve merkezi yönetim bütçesinin bağlı olduğu esaslara uygun olarak yürürlüğe konulmaktadır.

www.balioglu.net

1.3. Mali Yapı

"*Özel Bütçeli İdare*" olarak 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 5436 sayılı Kanun'un 12'nci maddesi ile değiştirilmiş (II) sayılı cetvelinin (A) bölümünde sayılan Yükseköğretim Kurulu, Üniversiteler ve İleri Teknoloji Enstitüleri içerisinde yer alan Kamu İdaresi, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile verilen hazine yardımı ve özgelirlerini kullanarak giderlerini finanse etmektedir.

2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşaya 632.990.000 TL ödenek tahsis edilmiş olup yıl içinde 145.970.767,83 TL ödenek eklenmesiyle toplam tahsis edilen ödenek tutarı 778.960.767,83 TL'ye ulaşmıştır. Yıl sonu itibariyle bu tutarın 694.776.466,54 TL'sının harcanmasıyla toplam ödeneğin kullanılma oranı %89,19 olarak gerçekleşmiştir.

Ekonomik sınıflandırma açısından İdarenin 2020 yılı bütçesinde yer alan ödeneklerin dağılımı ve yılsonu gerçekleşmeleri aşağıda gösterilmiştir:

Tablo 4: 2020 Yılına İlişkin Bütçe Giderleri ve Ödenekleri Tablosu

2020 Mali Yılı Bütçe Giderleri Ve Ödenekler Tablosu					
Ekonomik Kod	**Bütçe Başlangıç Ödeneği (TL)**	**Toplam Ödenek (TL)**	**Toplam Harcanan (TL)**	**Gerçekleşme Oranı (%)**	**Bütçe Giderleri İçindeki Payı (%)**
01-Personel Giderl.	404.412.000,00	416.193.000,00	410.999.273,84	98,75	53,43
02-Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	73.699.000,00	76.724.000,00	76.370.905,06	99,54	9,85
03-Mal ve Hizmet Alım Giderleri	60.342.000,00	74.910.551,59	60.109.462,11	80,24	9,62
05-Cari Transferler	24.767.000,00	33.210.371,24	32.550.138,32	98,01	4,26
06-Sermaye Giderl.	69.770.000,00	177.922.845,00	114.746.687,21	64,49	22,84
TOPLAM	**632.990.000,00**	**778.960.767,83**	**694.776.466,54**	**89,19**	**100**

Bütçe başlangıç ödenekleri ile harcama tutarları dikkate alındığında bütçe başlangıç ödeneğinin % 9,77 oranında aşıldığı görülmüştür. Bu oran personel giderlerinde % 1,63; sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderlerinde % 3,63; cari transfer giderlerinde % 31,43; sermaye giderlerinde ise % 64,46 oranında artış olarak gerçekleşmiştir. Personel, sosyal güvenlik devlet primi, cari transferler ve sermaye giderleri kalemleri beklenenin üstünde gerçekleşirken, mal ve hizmet alım giderleri beklenenin altında gerçekleşmiştir.

Bunun dışında, Üniversitede Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu destekleri, Erasmus Değişim Programı, Mevlana Değişim Programı, Farabi Değişim Programı, İstanbul Kalkınma Ajansı, Avrupa Birliği hibe işlemleri olmak üzere 2020 yılı için toplam 26.370.687,10 TL bütçe dışı kaynak kullanılmıştır.

www.balioglu.net

Ekonomik sınıflandırmaya göre 2020 yılı gelir bütçesi tahmin ve gerçekleşme rakamları ise aşağıdadır:

Tablo 5: 2020 Mali Yılına İlişkin Bütçe Gelirleri Tablosu

2020 Mali Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu				
Ekonomik Kodu	**Bütçe Başlangıç Tahmini (TL)**	**Gerçekleşen Tutar (TL)**	**Gerçekleşme Oranı (%)**	**Bütçe Gelirleri İçindeki Payı (%)**
03-Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirl.	10.326.000,00	16.157.270,49	156,47	2,33
04-Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	601.942.000,00	630.247.076,36	104,70	90,79
05-Diğer Gelirler	20.722.000,00	47.815.778,05	230,75	6,88
TOPLAM	**632.990.000,00**	**694.220.124,90**	**109,67**	**100,00**

Buna göre 2020 yılında gerçekleşen bütçe geliri, bütçe başlangıç tahmin tutarının %109,67 oranında gerçekleşmiştir. Tabloda yer alan gelir kalemlerinin her birinde, bütçe gelir gerçekleşmeleri bütçe başlangıç tahminlerinin üzerinde gerçekleşmiştir.

Üniversitenin bütçe gelirler ve giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre son üç yıllık seyri değişim yüzdeleri aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri Tablosu

Bütçe Giderinin Çeşidi	**2018 Yılı (TL) (A)**	**2019 Yılı (TL) (B)**	**2020 Yılı (TL) (C)**	**2019-2018 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]**	**2020-2019 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]**
Personel Gid.	66.215.000,00	353.064.000	410.999.000	433,21	16,41
SGK Devlet Prim Giderleri	11.574.000,00	64.578.000	76.371.000	457,98	18,26
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	9.264.000,00	74.936.000	60.109.000	708,89	-19,79
Faiz Giderleri					
Cari Transf.	172.000,00	22.872.000	32.550.000	13.197,67	42,31
Sermaye Gid.	10.706.000,00	62.134.000	114.747.000	480,37	84,68
Sermaye Transf					
TOPLAM	**97.931.000,00**	**577.584.000**	**694.776.000**	**489,79**	**20,29**

www.balioglu.net

Tablo 7: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri Tablosu

Bütçe Gelirinin Çeşidi	2018 Yılı (TL) (A)	2019 Yılı (TL) (B)	2020 Yılı (TL) (C)	2019-2018 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2020-2019 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Vergi Gelirleri	-	-	-		
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirl.	5.124.000,00	17.537.000,00	16.157,000,00	24,23	-78,69
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	123.952.000,00	528.733.000,00	630.247,000,00	326,56	19,20
Diğer Gelirler	4.104.000,00	24.114.000,00	47.816,000,00	487,57	98,29
Sermaye Gelirleri	3.340.000,00	6.000,00	0	-99,82	-100,00
Toplam	**136.520.000,00**	**576.384.000,00**	**694.220.000,00**	**322,20**	**20,44**
Bütçe Gelirler. Red ve İadeler Toplamı (-)	14.000,00	199.000,00	69.000,00	1321,43	-65,33
NET TOPLAM	**136.506.000,00**	**576.185.000,00**	**694.151.000,00**	**322,09**	**20,05**

Dönem faaliyet geliri 938.088.630,80 TL, faaliyet gideri ise 797.268.642,85 TL olan Üniversitenin, 2020 yılını 140.750.732,15 TL olumlu faaliyet sonucu ile tamamladığı anlaşılmıştır.

www.balioglu.net

Tablo 8: 2020 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu

Faaliyet Giderleri	Faaliyet Gelirleri	İndirim, İade, Iskonto Toplamı	Net gelir	Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu
797.268.642,85	938.088.630,80	69.255,80	938.019.375,00	140,750,732,15

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa merkezi yönetim bütçesi içerisinde yer alan özel bütçeli bir kamu idaresi olmakla birlikte 5018 sayılı Yasa'da tanımlanan bütçe türleri dışında kalan döner sermaye işletmesi bütçesi de kaynakları arasında yer almaktadır.

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Üniversite Döner Sermaye İşletmesi, 2020 yılını 40.840.221,44 TL dönem zararı ile kapatmıştır.

Üniversite'nin ortağı olduğu teknokent bulunmamaktadır. Üniversite bünyesinde özel bütçeden ayrı olarak sosyal tesis işletmesi bulunmakta olup, 2020 yılı faaliyet gelirleri toplamı 3.342.698,73 TL, faaliyet giderleri toplamı 145.595,58 TL olarak gerçekleşmiştir. Dönem olumlu faaliyet sonucu 3.197.103,15 TL olarak gerçekleşmiştir.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 49'uncu maddesi gereğince genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenmektedir. Kamu İdaresi, Kanun'un 80'inci maddesinin T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden Bakanlığın hazırladığı düzenlemelere tabi olup, bu kapsamda çıkarılan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ndeki muhasebe ilkeleri ile hesap planını kullanmakta, mali tabloları hazırlamakta ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mali işlemlerini muhasebeleştirmektedir.

Üniversite bütçesi, analitik bütçe hazırlama rehberi çerçevesinde hazırlanmaktadır. Özel bütçeli bir idare olan Üniversitede tahakkuk esaslı devlet muhasebe sistemi kullanılmaktadır. Üniversitenin muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne tabi olarak T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın Bütünleşik Mali Kontrol Yönetim Sistemi Web Tabanlı Otomasyon Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

www.balioglu.net

Kurum bütçesinin takibi ve muhasebe işlemleri, Genel Sekreterliğe bağlı olarak faaliyet gösteren Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından yapılmaktadır. Kamu İdarelerinin Kesin Hesaplarının Düzenlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik uyarınca kesin hesap cetvel ve belgeleri, strateji geliştirme birimi tarafından bütçe uygulamasına esas muhasebe kayıtları dikkate alınarak hazırlanmaktadır. Kuruma ilişkin mali istatistikler ise 5018 sayılı Kanun kapsamında T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığına bildirilmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda sayılmakta olup; denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,

- Öz kaynak değişim tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli,

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

www.balioglu.net

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence

elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

www.balioglu.net

2020 yılsonu itibariyle; 26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği çerçevesinde yapılan inceleme sonucunda aşağıdaki değerlendirmeler yapılmıştır:

5018 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesinde tanımlandığı üzere mali kontrol, kamu kaynaklarının belirlenmiş amaçlar doğrultusunda, ilgili mevzuatla belirlenen kurallara uygun, etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını sağlamak için oluşturulan kontrol sistemi ile kurumsal yapı, yöntem ve süreçleri ifade etmektedir.

İç kontrol sisteminin ne olduğu, amacı, yapısı ve işleyişi 5018 sayılı Kanun'un beşinci kısmında, 55 ile 67'nci maddeler arasında belirlenmiştir. Buna göre, kamu idarelerinin malî yönetim ve kontrol sistemlerinin yapısını aşağıda belirten unsurlar oluşturmaktadır:

- Harcama birimleri,
- Muhasebe ve malî hizmetler
- Ön malî kontrol
- İç denetim

Temel unsurları bu olan iç kontrolün işleyişi ile ilgili ayrıntılı hükümler, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar ile Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan rehberlerle belirlenmiştir.

2020 yılı denetimi kapsamında, mezkur mevzuat çerçevesinde, kurum iç kontrol sistemi aşağıdaki şekilde değerlendirilmektedir:

Kurum stratejik planı ve bu planın yıllık uygulama dilimi olan 2020 yılı Performans Programı ile faaliyet sonuçlarını ve değerlendirmelerini içeren 2020 yılı İdare Faaliyet Raporları mevcuttur.

Üniversitenin 2019-2023 yıllarını kapsayan Stratejik Plan ve 2020 yılı Faaliyet Raporunda, İdarenin misyonu ve vizyonu belirtilmiştir. Bu nedenle personelin tamamının idarenin misyon ve vizyonundan haberdar olduğu kanaatine varılmıştır. Misyonun gerçekleştirilmesini sağlamak üzere idare birimleri ve alt birimlerce yürütülecek görevler yazılı olarak tanımlanmıştır.

www.balioglu.net

Kurumun organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar yazılı hale getirdiği, ayrıca, Rektörlük birimlerinden sorumlu Rektör Yardımcıları görev dağılımının ayrı ayrı yazılı olarak belirtildiği; İş tanımlarının yapılarak iş akış şemalarının çıkarıldığı; yetki devirleri ve sınırlarının yazılı olarak belirlendiği, bu çalışmaların Üniversitenin Kalite Koordinatörlüğü ile işbirliği içerisinde gerçekleştirildiği görülmüştür.

Kurum, yaptığı görevlendirmelerde görevler ayrılığı ilkesini dikkate almaktadır. Bu anlamda, ön mali kontrol işlemlerini yapan personelin, birimlerin ihale komisyonlarında görevlendirilmemesine, harcama yetkilisi ve muhasebe yetkilisi ünvanlarının aynı kişide birleşmemesine, satın alma süreçlerinde oluşturulan komisyonlarda farklı personel bulundurulmasına önem verilmektedir. Ancak hassas görevlerin belirlenmesine ilişkin çalışmaların halen tamamlanmadığı görülmektedir.

Kamu İç kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı, Kamu İç kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı ve Kamu İç Kontrol Standartları Tebliğine uygun olarak 2020 yılında hazırlanmıştır.

Kurumda, kamu görevlileri etik davranış ilkeleri ile ilgili olarak, etik sözleşmelerin tüm personele imzalatılarak ve özlük dosyalarında saklandığı, eğitim ve bilgilendirme çalışmaları için planlamalar yapıldığı; personelin işe alınması, yer değiştirmesi, görevde yükselmesi,

yeterlilik-performans değerlendirmesi ile disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları politikasının Üniversitenin Kalite Koordinatörlüğü ile işbirliği içerisinde belirlendiği görülmüştür. Kurum, İstanbul Üniversitesinden ayrılmasından önceki dönemde eğitimleri İstanbul Üniversitesi ile ortak olarak gerçekleştirmiş, daha sonraki dönemde ise yeni hizmet içi eğitim planlamasını gerçekleştirmiştir.

Stratejik plan, performans programı ve idare faaliyet raporu içerik olarak mevzuata uygun olarak Kurumun kendi birim ve personelinin katkılarıyla hazırlanmış ve yayımlanmıştır. Ayrıca, Kurumun bütçesi performans hedefleri ve faaliyetlerle ilişkilendirilmiştir. Üst yönetici ve harcama birimleri idare faaliyet raporunda iç kontrol güvence beyanını imzalamışlardır.

Üniversitenin, 06.07.2020 tarih ve 83985 sayılı yazısı ile İdare Risk Kurulu ve tüm birimlerinde Birim Risk Kurulu oluşturulmasına ilişkin talimatı bulunmasına karşın kurumsal ve iç kontrol risklerinin belirlenmediği, dolayısıyla da risklerin değerlendirilmesi, kontrol faaliyetlerinin ve sorumluların belirlenmesi aşamalarına geçilememiştir.

www.balioglu.net

Ön mali kontrol sisteminin, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslara uygun olarak kurulduğu, Ön Mali Kontrol Yönergesinin çıkarıldığı; yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgileri ve raporları üreten, Bilgi İşlem Daire Başkanlığınca kurulan Yönetim Bilgi Sisteminin mevcut olduğu görülmüştür. Ayrıca, Kurumda veri kayıt ve dosyalama sisteminin mevcut olduğu, mevcut bilgi yönetim sistemlerinin bilgi güvenliğini ve yedekleme gerekliliklerini sağlayacak şekilde dizayn edildiği anlaşılmaktadır.

İç Kontrol Eylem Planının 2020 yılında yürürlüğe girdiği, 2021 yılı içerisinde Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından İç Kontrol Rehberindeki soru formunun tüm birimlere gönderilerek, alınacak cevaplara göre iç kontrol sisteminin yıllık değerlendirilmesi raporunun hazırlanması planlanmakla beraber 2020 yılında bu raporun düzenlenmediği, dolayısıyla üst yöneticinin onayına sunulamadığı, bunun sonucunda da raporda tespit edilecek yetersizlikleri gidermek üzere çalışma yapılamadığı görülmüştür.

Kurumdaki iç denetim fonksiyonun etkin biçimde yerine getirilebilmesi için iç denetçilere ihtiyaç duyulduğu açık olmasına ve Kurumun 21.03.2019 tarih ve 24865 sayılı, 15.05.2019 tarih ve 33497 sayılı, 22.02.2021 tarih ve 36483 sayılı yazıları ile Hazine ve Maliye Bakanlığından talepte bulunulmuş olmasına karşın halen iç denetçi ataması yapılamadığı anlaşılmaktadır.

Kurum tarafından, her ne kadar, İç Kontrol Eylem Planında yer alan standartların 2020-2023 dönemini kapsayan sürelerde tamamlanmasının planlandığı, hassas görevler, kurumsal ve iç kontrol risklerinin belirlenmesine ilişkin çalışmaların İç Kontrol Eylem Planında 2021 yılı sonu itibariyle tamamlanacağı, çalışmaların halen devam ettiği, iç kontrol eylem planının son durumunun tespit ve değerlendirilmesi için soru formlarının 21.05.2021 tarih ve 95057 sayılı iç yazı ile Üniversitenin tüm birimlerine gönderildiği, iç denetçi atamasının yapılması için Hazine ve Maliye Bakanlığına 21.03.2019 tarih ve 24865 sayılı, 15.05.2019 tarih ve 33497 sayılı ve 22.02.2021 tari ve 36483 sayılı yazıların yazıldığı hususları belirtilse de yukarıda belirtilen eksikliklerle ilgili halen sonuçlanan bir durum bulunmadığı görülmektedir.

Kurum tarafından, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu hükümleri ve yukarıdaki ilgili mevzuat gereğince, iç kontrol sisteminin kurulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi aşamalarındaki mevcut eksiklerin giderilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

www.balioglu.net

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa'nın 2020 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan, geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabının Yanlış Kullanılması

Tek bir muhasebe birimi bulunan ve özel bütçeli bir kamu idaresi niteliği taşıyan Kurumun, özellikle harcama birimleri arasındaki taşınır devir işlemlerinde, 511 Muhasebe

Birimleri Arası İşlemler Hesabının kullanıldığı ve bu hesapta kayıtlı tutarın 519 Değer Hareketleri Sonuç Hesabı ile bilançoya yansıtıldığı tespit edilmiştir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 364'üncü maddesi uyarınca 511 no.lu Hesabın; aynı bütçeli kamu idaresine ait muhasebe birimlerinin birbirlerine gönderdikleri veya birbirlerinden aldıkları para ve kıymetler ile birbirleri adına nakden veya mahsuben yaptıkları tahsilat ve ödemelerin izlenmesi için kullanılması gerekmektedir.

Yönetmeliğin 365'inci maddesinde; "*Kamu idarelerince yürütülen ve yönetilen ulusal otomasyon sistemlerinin kullanıldığı muhasebe birimlerinde muhasebe birimleri arası işlemlerin muhasebeleştirilmesinde, adına işlem yapılan muhasebe birimi tarafından işlemi başlatan muhasebe biriminden elektronik ortamda gelen muhasebeleştirme belgesine dayanılarak kayıt yaptırılmasına ilişkin esaslar Bakanlıkça belirlenir.*" hükmü yer almaktadır.

Dolayısıyla tek bir muhasebe birimi olan Kamu İdarelerinde 511 no.lu Hesabın kullanılacağına dair bir hüküm bulunmamaktadır.

www.balioglu.net

Mezkur Yönetmeliğin 519 Değer Hareketleri Sonuç Hesabına ilişkin olarak hükümler ihtiva eden 371 ve 372'nci maddelerinde, adı geçen hesabın bu grup içindeki hesapların yılsonunda kalan bakiyeleri ve bu bakiyelere ilişkin olarak daha sonraki yıllarda yapılan kayıtların izlenmesi için kullanılacağı, malî yılsonu itibarıyla muhasebe birimlerince bu hesaba kaydedilen tutarların, Hazine ve Maliye Bakanlığınca merkezde birleştirileceği ve birleştirme sonucu, hesabın borç veya alacak bakiyesi vermesi durumunda hesabın denkliğinin sağlanması amacıyla Bakanlıkça merkezde ve yerinde gerekli incelemeler yapılacağı ifade edilmektedir.

519 no.lu Hesabın işleyişi, Yönetmeliğin 373'üncü maddesinde açıklanmakta olup dönem sonu itibarıyla muhasebe birimleri arası işlemler hesabının alacak bakiyesinin bu hesaba alacak, ilgili hesaplara borç, borç bakiyesinin ise bu hesaba borç, ilgili hesaplara alacak kaydedileceği belirtilmektedir.

Say2000i sisteminin muhasebe kayıt formunda işlem yapılırken taşınırları devir eden ve devir alan birim kodları aynı fiş içerisinde yazılarak işlem yapılabilmekte iken Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Sisteminde birimler arası amortismanların devrinin nasıl yapılacağı konusunda tereddüt oluşmuş, Hazine ve Maliye Bakanlığı sorunun çözümü için amortisman devirlerinin yanı sıra taşınır, alacak ve emanet devir işlemlerinde de 511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabının kullanılmasının gerekli olduğu yönünde İdarelere 27.12.2017 tarih ve 99161486-700-27345 sayılı Genel Yazı ile duyuruda bulunmuş, Üniversite de buna istinaden

511 ve 510 no.lu Hesapları kullanmıştır.

511 no.lu Hesap incelendiğinde; hesaba devirlerin N-3 yılından geldiği, 2020 yılı sonunda 402.058,06 TL bakiye vererek 519 Değer Hareketleri Sonuç Hesabıyla bilançoya yansıtıldığı görülmüştür. 519 No.lu Hesabın bakiye vermemesi gerekmekte olup, bakiye vermesi durumunda hesabın denkliğinin sağlanması amacıyla Bakanlıkça merkezde ve yerinde gerekli incelemelerin yapılması gerekmektedir.

Bulguda yer verilen tespitle ilgili oluşan tereddüt üzerine Hazine ve Maliye Bakanlığı Muhasebat ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğünce verilen Görüşte, Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 557 nci maddesinde yer verilen;

"*Bakanlık, defter, belge ve kayıtların elektronik ortamda oluşturulması, kaydedilmesi, muhafazası ile defter ve belgelerin elektronik ortamda tutulması, düzenlenmesi ve yetkili mercilere verilmesi ve elektronik imzanın kullanımına ilişkin usul ve esasları gerektiğinde ilgili idarelerin de görüşünü alarak belirlemeye yetkilidir. Bu kapsamda Bakanlık, yönetmeliğin muhasebe, hesap, işlem, işleyiş ve şekil hükümlerinden farklı usul ve esas belirlemeye yetkilidir.*"

Hükmüne istinaden Genel Yazının hazırlandığı ve işlem yapılmasını teminen İdarelere bildirildiği ifade edilmiştir.

Mezkur Yönetmelik, merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin, hesap ve kayıt düzeninde saydamlık, hesap verilebilirlik ve tekdüzenin sağlanması, işlemlerinin kayıt dışında kalmasının önlenmesi, faaliyetlerinin ve işlemlerinin gerçek mahiyetlerine uygun olarak, sağlıklı ve güvenilir bir biçimde muhasebeleştirilmesi, malî tablolarının zamanında, doğru, muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri çerçevesinde Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nde belirtilen standartlara uygun, yönetimin ve ilgili diğer kişilerin bilgi ihtiyaçlarını karşılayacak ve kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak şekilde hazırlanmasına ve yayımlanmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemek amacıyla yürürlüğe konmuştur. Bu husus Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin 1'inci maddesinde "*Amaç*" başlığıyla belirtilmiştir. Dolayısıyla, Yönetmelikte yer verilen hesap planı ve bu hesap planındaki hesaplar ve işleyişlerine ilişkin hükümler hem kullanıcılar hem de denetleyenler açısından amir hükümlerdir.

Hazine ve Maliye Bakanlığı Muhasebat ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğünün bir yazı

www.balioglu.net

ile 511 ve 519 no.lu Hesapların işleyişine ilişkin hükümler ihtiva eden Yönetmelik maddelerine ekleme yapmasının mümkün olmadığı, Yönetmeliğin 557'nci maddesindeki "*Bakanlığın Yönetmeliğin muhasebe, hesap, işlem, işleyiş ve şekil hükümlerinden farklı usul ve esas belirlemeye yetkili olduğu*" ibaresindeki "*usul ve esasların*" neler olduğu, bu usul ve esaslar ile Yönetmeliğin hangi muhasebe, hesap, işlem, işleyiş ve şekil hükümlerinden farklı hükümler getirildiği ve bu farklı hükümlerin uygulanması sebebiyle ortaya çıkacak sonuç raporlaması hakkında bilgi verilmemiş, Yeni Devlet Muhasebesi Bilişim Sisteminde gerçekleştirilen işlemlerden bahsedilmiştir. Nitekim Yönetmelik hükmü ile verilen yetkinin kapsamının defter, belge ve kayıtların elektronik ortama aktarılması kapsamında değerlendirilmesi gerekmekte olup bulgu konusu edilen hususla ilgili yeterli dayanak sağlamamaktadır.

Değer Hareketleri Hesap Grubunun, aynı bütçeli kamu idarelerinin farklı muhasebe birimleri arasındaki nakit ve nakit dışı değer hareketlerine ait işlemlerin izlenmesi için kullanılacağı mevzuatın amir hükmü olmasına rağmen, bu hesap grubunda yer alan 511 No.lu Hesabın Üniversitenin özellikle harcama birimleri arasındaki taşınır işlemleri için kullanılarak, bakiye 402.058,06 TL'lik tutarın 519 No.lu Hesap ile 2020 Mali Yılı Bilançosunda yer almasının mali tabloların doğruluğunu ve güvenilirliğini etkilediği değerlendirilmektedir.

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
https://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net

8. EKLER

EK 1: İZLEME

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	**Yıl**	**İdare Tarafından Yapılan İşlem**	**Açıklama**
Bilimsel Araştırma Projeleri Sonuç Raporlarının Zamanında Verilmemesi ve Projelerin Sonuçlandırılmaması	2019	Kısmen Yerine Getirildi	Kamu idaresi cevabında bulgu hususu yaptığımız konuya ilişkin bazı projelerin kapatıldığını, bazılarına ek süre verildiğini belirmiştir. Ancak bulguda belirttiğimiz bilimsel araştırma projesinin süresi geçtiği halde zamanında sunulmayan sonuç raporları ve başarısız kapatılan projeler mevcut olup bu hususa ilişkin herhangi bir mali müeyyide uygulanmamaktatır. Bu hususa ilişkin olarak kamu idaresi cevabında YÖK'den de görüş alınarak gerekli değerlendirme ve düzenlemelerin önümüzdeki süreçte yapılacağını belirtmiştir. Konu 2020 yılında bulgu konusu edilmiştir.
İç Kontrol Sistemi ve İç Denetim Biriminin Oluşturulmaması	2019	Yerine Getirilmedi	Bu konuda bulgumuz düzenlenerek Kurumdan cevap alınmış ve değerlendirilmiştir.

www.balioglu.net

Üniversite Taşınmaz Envanter Çalışmalarının Tamamlanmaması ve Taşınmaz Kayıtlarının Fiili Durumu Yansıtmaması	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	Kurum tarafından bu husus yerine getirilmiştir.

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ-CERRAHPAŞA DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ

2020 Yılı Düzenlilik Denetim Raporu

www.balioglu.net

İÇİNDEKİLER

1. **KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 20**
2. **KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 23**
3. **SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 23**
4. **DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 23**
5. **DENETİM GÖRÜŞÜ 24**
6. **DENETİM BULGULARI 24**

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. İşletmeyle İlgili Olmayan Maddi Duran Varlık Yatırımına İlişkin Tutarın Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında Bekletilmesi

2. Maddi Duran Varlıkların Yıl Sonunda Özel Bütçeye Devredilmemesi

B. Diğer Bulgular

1. Döner Sermaye Tarafından Üretilen ve Satışı Yapılan Muhtelif Emtianın Varlık Kayıtlarına Alınmaması

2. Bazı Personelin Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortalarının Yaptırılmaması

3. Doğrudan Temin Yoluyla Yapılan Alımların Elektronik Kamu Alımları Platformuna Girilmemesi

4. Kamu İhale Kurulunun Uygun Görüşü Alınmadan Kamu İhale Kanununda Belirtilen Sınırın Üzerinde Alım Yapılması

www.balioglu.net

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Döner Sermaye İşletmesi, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 58'inci maddesinin (a) bendi uyarınca, 29.12.2018 tarih ve 30640 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmelik kapsamında kurulmuştur.

Söz konusu Yönetmelik'in "*Faaliyet alanları*" başlıklı 4'üncü maddesiyle, İşletme faaliyet alanına giren iş ve hizmetler;

a) Yükseköğretim kurumları dışındaki kuruluşlar ile gerçek ve tüzel kişiler tarafından talep edilecek bilimsel görüş, proje, araştırma, eğitim programları, ölçme, değerlendirme ve benzeri hizmetler, sınavlar, seminerler, konferanslar, sempozyumlar ve kurslar.

b) Klinik, poliklinik, ameliyathane, laboratuvar ve atölyelerde, insan, hayvan, bitki ve her türlü madde, malzeme üzerinde yapılacak her çeşit muayene, analiz, deney, tahlil, ameliyat, ölçme, tetkik, tedavi, hemşirelik, hasta bakıcılık, bakım, üretim ile ilgili iş ve benzeri hizmetler; yataklı-yataksız, sabit, geçici, gezici sağlık tesisleri, uygulama eczanesi, sağlık bilimleri ile ilgili eğitim programlarının düzenlenmesi, ilaç üreticilerinin çeşitli nedenlerle imha etmek istedikleri ilaçların ve kimyasalların ilgili mevzuat hükümlerine göre imhası ve bu yolla elde edilen ürünlerin pazarlanması.

c) Fiziksel, kimyasal, biyolojik, mikrobiyolojik, toksikolojik, çevre kirliliği, insan sağlığı ile ilgili analiz ve danışmanlık hizmetleri ve bu konularda düzenlenecek raporlar.

ç) Yetiştirilecek veya üretilecek her türlü bitkisel, hayvansal ve mineral nitelikte ürünlerle ilgili mal ve hizmet üretimi, etolonaj, tarla ve bahçe bitkilerinin muayenesi ve gerektiğinde bunların tedavisi, plan proje, teknik tarım araçlarının deneyleri, prototip yapımı ve benzeri işler ile bunlara ilişkin düzenlenen raporlar, tarımsal sorunlara çözüm getirecek uygulamaya yönelik araştırmalar, elde edilen sonuçların yaygın ve etkin kullanımının sağlanması yönündeki faaliyetler ve bu yolla elde edilen ürünlerin pazarlanması.

d) Mevcut fiziki kapasiteyi değerlendirerek faaliyet alanı ile sınırlı olarak iş ve hizmet üretimi, elde edilen ürünlerin önceden Rektörün izni alınması şartıyla pazarlanması ve satılması, bunun için satış ve teşhir yerlerinin açılması.

e) Faaliyet alanı ve konularında bilgisayar teknolojisine dayalı yazılım, donanım,

www.balioglu.net

iletişim hizmetleri (internet, web dahil).

f) Her türlü ağaç, metal, çini, seramik, model, tasarım, denetim, mekanik deneyler, tekstil, dericilik atölyeleri hizmetleri, kalite kontrolü, her türlü mekanik elektrik ve elektronik makine ve cihazlarla ilgili bakım-onarım, proje ve üretim işleri.

g) Beden eğitimi, spor ve antrenörlük alanında, seminer ve eğitim programları, yarışmalar, eğitim semineri, antrenörlük programları ve organizasyonları, bu amaçla ilgili spor tesislerinin işletilmesi, turizm ve otelcilik ile ilgili eğitim programları ve bu amaçla ilgili tesislerin işletilmesi.

ğ) Birimlerin faaliyet alanları ile sınırlı olarak bu maddede zikredilmeyen diğer mal ve hizmet üretimleri.

olarak belirlenmiştir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

www.balioglu.net

Rektörlüğe bağlı bir birim olarak yapılanan Döner Sermaye İşletmesi, İşletme Müdürlüğü ve Saymanlık Müdürlüğü olarak teşkilatlandırılmıştır. İşletme Müdürlüğü bünyesinde 1 işletme müdürü, 1 işletme müdür yardımcısı, 44 idari memur ve 37 sürekli işçi hizmet vermekte olup; 44 idari memurun ve 4 sürekli işçinin kadroları özel bütçede, diğerlerinin ise İşletmededir. İşletmenin Saymanlık Müdürlüğünde, T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı personeli 1 saymanlık müdürü ve 6 memur bulunmaktadır.

1.3. Mali Yapı

Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine bağlı olarak kurulmuş olan döner sermayeli işletmelerin iş ve işlemleri ile bütçelerinin hazırlanması, uygulanması, sonuçlandırılması, muhasebesi, kontrol ve denetimi ile muhasebe yetkililerinin niteliklerine ilişkin usul ve esaslar, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenmiştir. Dolayısıyla, 5018 sayılı Kanun'un bütçe ile ilgili hükümlerine tabi olmayan işletme bütçesi, adı geçen Yönetmelik'in 4'üncü maddesine göre hazırlanmakta olup; kamu idaresinin üst yöneticisi olan Rektör tarafından onaylanarak yürürlüğe girmektedir.

Başlangıç bütçesi 530.447.726,55 TL olarak tahmin edilen İşletmenin, 2020 bütçe gideri 519.277.997,16 TL, bütçe geliri ise 485.487.087,08 TL olarak gerçekleşmiştir.

2020 yılı bilançosuna göre İşletmenin sermayesi 27,46 TL olup, toplam aktif büyüklüğü ise 178.073.345,95 TL'dir.

2020 yılı gelir tablosuna göre gelir toplamı 496.199.035,86 TL, gider toplamı 537.039.257,30 TL olan Döner Sermaye İşletmesi, yıl sonu itibariyle dönemi 40.840.221,44 TL net zararla tamamlamıştır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Döner Sermaye İşletmesi muhasebe ve raporlama işlemlerini, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde yer alan hükümlere göre T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından kurulan ve yönetilen Döner Sermayeli İşletmeler Muhasebe Sistemi üzerinden yürütmektedir. İşletme, Yönetmelik'te hüküm bulunmayan hâllerde 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun'a dayanılarak hazırlanan diğer yönetmelikler ile Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin genel esaslarını, kıyasen uygulamakta olup; T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan diğer düzenlemelere de tabidir.

www.balioglu.net

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda yer almakta olup denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Gelir tablosu,
- Envanter defteri,

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

www.balioglu.net

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri

de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü'nün 2020 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, "*Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular*" bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

www.balioglu.net

6. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: İşletmeyle İlgili Olmayan Maddi Duran Varlık Yatırımına İlişkin Tutarın Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında Bekletilmesi

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa'ya ait olmayan ve Döner Sermaye İşletmesi kullanımında bulunmayan taşınmaza ilişkin yapım işi ile ilgili olarak muhasebe kayıtlarının İşletme muhasebe kayıtlarında izlendiği görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "*Taşınır ve taşınmaz edinme*" başlıklı 45'inci maddesinde;

"*… Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin edindiği taşınmazlar Hazine adına, diğer kamu idarelerine ait taşınmazlar ise tüzel kişilikleri adına tapu sicilinde tescil olunur …*" denilmektedir.

Bu hüküm gereğince döner sermaye işletmeleri, tüzel kişilikleri bulunmadığından kendi adlarına taşınmaz edinememekte ve aktiflerine kaydedememektedirler. Kaldı ki, söz konusu taşınmaz İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Döner Sermaye İşletmesi kullanımında da değildir. Buna rağmen bahsedilen tutar halen İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Döner Sermaye İşletmesi kayıtlarında 258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında görünmektedir.

Bahse konu Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Ek Bina 1 yapım işinin, toplamı 1.545.892,86 TL olan 5 adet hakediş bedeli İstanbul Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi tarafından 03.07.2015-30.06.2016 tarihleri arasında ödenmiştir. Söz konusu ek bina halen İstanbul Üniversitesinde Mimarlık Fakültesi binası olarak kullanılmakta ve bu Kurumun Özel Bütçe kayıtlarında 252-Binalar Hesabında yer almaktadır.

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Döner Sermaye İşletmesi 29.12.2018 tarihinde İstanbul Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Birimlerinden ayrılarak kurulmuştur. Bu ayrılma sırasında söz konusu yapım işine ait tutar İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Döner Sermaye İşletmesinin aktifinde 258 No.lu Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı ile yer almıştır. Oysaki hakedişi ödenen binanın kullanımı İstanbul Üniversitesinde kalmıştır.

www.balioglu.net

Kurum söz konusu duran varlığı 03.06.2021 tarihinde kayıtlardan çıkardığını belirtse de bu işlem 2020 yılı mali tablolarındaki hatayı düzeltmemektedir.

Açıklanan nedenlerle, İşletmenin mali tablolarının gerçek durumu yansıtmasını engelleyen ve 258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında görünen 1.545.892,86 TL'lik tutarın kayıtlardan çıkarılması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 2: Maddi Duran Varlıkların Yıl Sonunda Özel Bütçeye Devredilmemesi

İşletmenin muhasebe kayıtlarının incelenmesinde, genel yönetim faaliyetlerinde kullanılan dayanıklı taşınırlar hariç, döner sermaye gelirleri ile alınan araç, gereç ve diğer demirbaş eşyanın özel bütçeye devredilmediği görülmüştür.

Yükseköğretim Kurumları Döner Sermaye İşletmelerinin Kurulmasına İlişkin Yönetmelik'in 13'üncü maddesinde;

"*Döner sermaye işletmesinin genel yönetim faaliyetlerinde kullanılan dayanıklı taşınırlar hariç, döner sermaye gelirleri ile alınan araç, gereç ve diğer demirbaş eşya (canlı demirbaş hariç) en geç satın alındığı ay sonu itibarıyla gelirin elde edildiği yükseköğretim kurumu taşınır birimine devredilir.*" hükmü getirilmiştir. Buna göre, döner sermaye gelirleri ile

alınan araç, gereç ve diğer demirbaş eşyanın (canlı demirbaş hariç) gelirin elde edildiği yükseköğretim kurumu taşınır birimine devredilmesi gerekmektedir…

Yapılan incelemede, yukarıda belirtilen hükme karşın, 2020 yılı sonu verilerine göre, 253 No.lu Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabında kayıtlı 4.596.903,00 TL, 254 No.lu Taşıtlar Hesabında kayıtlı 22.420,00 TL ve 255 No.lu Demirbaşlar Hesabında kayıtlı 367.757,57 TL'nin gerek aylık gerekse yıllık periyotta özel bütçeye devredilmediği görülmüştür.

Kurum, Döner Sermaye İşletme Müdürlüğüne bağlı tüm birimlere, konu ile ilgili gerekli çalışmaların düzenli olarak yapılması için 05.05.2021 tarih ve 91116 sayı ile yazı yazıldığını belirtilse de bulgu konusunun düzeltildiğine ilişkin bir işlem bulunmadığı görülmektedir.

Açıklanan nedenlerle, İşletmenin genel yönetim faaliyetlerinde kullanılan dayanıklı taşınırlarına ilişkin muhasebeleştirme işlemlerinin Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde yapılması, Döner Sermaye İşletmelerinin Kurulmasına İlişkin Yönetmelik hükmü uyarınca da, İşletmenin, genel yönetim faaliyetlerinde kullanılan dayanıklı taşınırlar hariç, döner sermaye gelirleri ile alınan araç, gereç ve diğer demirbaş eşyanın aylık olarak özel bütçeye devredilmesi, dolayısıyla mali tabloların eksiksiz ve doğru verebilmesinin sağlanması gerektiği değerlendirilmektedir.

www.balioglu.net

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Döner Sermaye Tarafından Üretilen ve Satışı Yapılan Muhtelif Emtianın Varlık Kayıtlarına Alınmaması

Döner Sermaye Saymanlığınca satılmak üzere üretimi yapılan gıda ve canlı hayvanların taşınır kayıtlarına alınmadığı görülmüştür.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 152 Mamuller hesabına ilişkin düzenlemeler getiren *"Hesabın niteliği"* başlıklı 131'inci maddesinde, 152 No.lu Mamuller Hesabının, üretim çalışmaları sonunda elde edilen ve satışa hazır hâle gelmiş bulunan mamullerin izlenmesi için kullanılacağı; *"Hesabın işleyişi"* başlıklı 132'nci maddesinde ise üretimi tamamlanan yarı mamullerin maliyet bedelleri ile bu hesaba borç, 151-Yarı Mamuller-Üretim Hesabına alacak kaydedileceği, maliyet dönemi sonlarında yarı mamul

hesabına alınmadan doğrudan mamule dönüştürülen giderlerin bu hesaba borç, 711 Direkt İlk Madde ve Malzeme Giderleri Yansıtma, 721 Direkt İşçilik Giderleri Yansıtma, 731 Genel Üretim Giderleri Yansıtma hesaplarının mamulün üretimiyle ilgili olanlarına alacak kaydedileceği; satılan mamullerin bir taraftan maliyet bedelleri ile 152 No.lu Hesaba alacak, 620 Satılan Mamuller Maliyeti Hesabına borç kaydedileceği belirtilmektedir.

Yapılan incelemede ise, Döner Sermaye İşletmesi birimlerinde 2020 yılında gıda (süt) ve canlı hayvan üretimi yapıldığı, 2020 yılında bu emtiadan toplam 648.380,30 TL'lik satış yapıldığı, bunların maliyet hesaplamaları yapılarak 151-Yarı Mamuller-Üretim Hesabına ve sonrasında 152-Mamuller Hesabına kaydedilmediği, dolayısıyla Kurum 2020 yılı Bilançosunda bu hesapların yer almadığı görülmüştür.

Satılmak üzere üretimi yapılan ve mevcut canlı hayvanlardan doğum yoluyla edinilen mamullerin Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde ilgili hesaplarda izlenmesi ve mali tabloların eksiksiz ve doğru bilgi verebilmesinin sağlanması gerekmektedir.

www.balioglu.net

Kurumun konu ile ilgili cevabında, konunun Muhasebat Genel Müdürlüğüne iletildiği, Veteriner Fakültesine gerekli tedbirlerin alınması için yazı yazıldığı belirtilmekte ise de bulgu konusu hususun düzeltilmesinin halen sağlanamadığı görülmektedir.

BULGU 2: Bazı Personelin Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortalarının Yaptırılmaması

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Tıp Fakültesi ve Kardiyoloji Enstitüsünde görev yapan personelden bir kısmının, zorunlu olarak yaptırması gereken Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasını yaptırmadığı tespit edilmiştir.

11.04.1928 tarih ve 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun'un Ek 12'nci maddesinde, kamu sağlık kurum ve kuruluşlarında çalışan diş tabiplerinin tıbbi kötü uygulama nedeniyle kendilerinden talep edilebilecek zararlar ile kurumlarınca kendilerine yapılacak rüculara karşı sigorta yaptırmak zorunda olduğu, bu sigorta priminin yarısının kendileri tarafından, diğer yarısının da döner sermayesi bulunan kurumlarda döner sermayeden, döner sermayesi bulunmayan kurumlarda kurum bütçelerinden ödeneceği belirtilmektedir.

Zorunlu sigortalara ilişkin teminat tutarları ile uygulama usul ve esaslarının Sağlık Bakanlığının görüşü alınarak Hazine Müsteşarlığınca belirlenecek olup buna istinaden 21/07/2010 tarihli ve 27648 sayılı Resmi Gazetede Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasında Kurum Katkısına İlişkin Usul ve Esaslara Dair Tebliğ yayınlanmıştır. Söz konusu Tebliğin *"Primlerin Ödenmesi ve Kurum Katkılarının Tahsili ile İadesi"* başlıklı 3'üncü maddesinin ilk fıkrasında;

"Kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan tabipler, diş tabipleri ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanlar, yaptıracakları sigorta sözleşmesinin primlerini sigortacıya veya sigorta acentesine ödedikten sonra, ödedikleri prim tutarının yarısını döner sermayesi bulunan kurumlarda döner sermayeden, döner sermayesi bulunmayan kurumlarda kurum bütçesinden geri alır. Geri ödemeler, sigortaya ilişkin poliçe veya sigorta şirketi ya da sigorta acentesinin kaşesini taşıyan prim ödeme makbuzunun bir örneğinin ibrazı üzerine ilgili kurum tarafından en geç otuz gün içinde yapılır" hükmü yer almaktadır.

Bu çerçevede Kamu sağlık kurum ve kuruluşlarında çalışan tabiplerin, diş tabiplerinin ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanların, mesleki faaliyetleri sırasında kötü uygulamaları nedeniyle oluşabilecek zararlara karşı sigorta yaptırmaları kanunen zorunlu tutulmuştur.

www.balioglu.net

Yapılan incelemede, İşletmeye bağlı Cerrahpaşa Tıp Fakültesinde görevli 1.234 sağlık personelinden 231'inin, Kardiyoloji Enstitüsünde görevli 54 sağlık personelinden 21'inin 2020 yılı sonu itibariyle Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasının bulunmadığı görülmüştür.

Gerek hekimler gerekse Kurum tıbbi kötü uygulamadan kaynaklı hukuki ve mali sorumluluklarla karşılaşması muhtemeldir. Zira Kardiyoloji Enstitüsünde tedavi gören bir hastanın 03.12.2015 tarihinde vefatı sonrasında murislerince açılan dava sonucunda Kurum, İstanbul 7'nci İdare Mahkemesinin 2016/1373 Esas ve 2019/2593 No.lu Kararı ile tazminata mahkum edilmiş ve murislere 05.03.2020 tarihinde vekalet ücreti dahil 363.154,76 TL ödeme yapılmıştır.

Her ne kadar, Kardiyoloji Enstitüsü Müdürlüğü Yönetim Kurulunca 10.12.2020 tarihinde, yapılan ödemenin %50'sinin Kardiyoloji Enstitüsündeki 5 adet kalp damar cerrahisi öğretim üyesi ile uzmana ve kalan % 50'sinin de Kardiyoloji Anabilim Dalındaki 10 adet öğretim üyesine Tıbbi Kötü uygulamaya ilişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası kapsamında

rücu davası açılmasına Karar verilmiş ise de, bu 15 kişiden 7'sinin, ölüm tarihi itibariyle söz konusu sigortaya ait poliçesi bulunmamaktadır. Bu durumun rücu aşamasında sorunlarla karşılaşılmasına neden olacağı açıktır.

2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu'nun "*Uygulanacak diğer kanun hükümleri*" başlıklı 20'nci maddesinde;

"*Bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu hükümleri uygulanır.*" hükmü yer almaktadır.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun "*Kişilerin uğradıkları zararlar*" başlıklı 13'üncü maddesinde ise;

"*Kişiler kamu hukukuna tabi görevlerle ilgili olarak uğradıkları zararlardan dolayı bu görevleri yerine getiren personel aleyhine değil, ilgili kurum aleyhine dava açarlar… Kurumun, genel hükümlere göre sorumlu personele rücu hakkı saklıdır.*" denilmektedir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri uyarınca, İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Tıp Fakültesi ve Kardiyoloji Enstitüsünde görev yapan sigorta kapsamındaki personelin, tıbbi kötü uygulamadan kaynaklanacak tazminatlara ilişkin olarak, gerek zarar gören kişilerin gerek kurumlarının veya rücu edilmesi halinde kendilerinin zararlarının en aza indirilmesi için Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasının yaptırılması önem arz etmektedir.

Kurum, Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasının yaptırılması konusunda Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünce uygulama ve araştırma hastanelerine 05.05.2021 tarih ve 91233 sayılı yazı yazıldığı belirtilse de bulgu konusunun düzeltildiğine ilişkin halen bir işlem bulunmadığı görülmektedir.

Sonuç olarak, tıbbi kötü uygulamadan dolayı karşılaşılabilecek tazminat riskleri dolayısıyla, personelin söz konusu sigortayı yaptırmış olmasının gözetilmesi, sigortanın yaptırılmadığı durumlarda ise yukarda belirtilen 13'üncü madde gereğince sorumlu personele rücu edilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 3: Doğrudan Temin Yoluyla Yapılan Alımların Elektronik Kamu Alımları Platformuna Girilmemesi

Döner Sermaye İşletmesi bünyesindeki birimlerin 2020 yılında doğrudan temin yoluyla

www.balioglu.net

yaptıkları alımlarının Elektronik Kamu Alımları Platformu üzerinden Kamu İhale Kurumuna bildirilmediği tespit edilmiştir.

4734 sayılı Kanun'un 53'üncü maddesine dayanılarak hazırlanan ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ile 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun uygulanmasında karşılaşılan tereddütlere açıklık getirilmesi ve bu hususlarda uyulması gerekli esasların belirlenmesi için çıkarılan Kamu İhale Genel Tebliği'nin "*Doğrudan temin kayıt formu*" başlıklı 30.9.2. maddesinde;

"*Doğrudan temin yoluyla yapılan alımlar, takip eden ayın onuncu gününe kadar "Doğrudan Temin Kayıt Formu" doldurularak EKAP üzerinde kayıt altına alınır. Bilgilerini tam ve düzenli olarak göndermeyen idarelerin 4734 sayılı Kanunun 62 nci maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendi çerçevesinde yapacakları başvuruların değerlendirilmesi sırasında bu husus dikkate alınacaktır.*" denilmektedir.

Bu hüküm gereğince doğrudan temin yoluyla yapılan alımların, takip eden ayın onuncu gününe kadar "*Doğrudan Temin Kayıt Formu*" doldurularak Elektronik Kamu Alımları Platformu üzerinde kayıt altına alınması gerekir. Bu tebliğde uygun olarak, İşletmenin doğrudan temin yoluyla yapılan tüm alımlarının mevzuata öngördüğü şekilde elektronik olarak Elektronik Kamu Alımları Platformu üzerinden Kamu İhale Kurumuna bildirilmemesinin kontrol riski oluşturacağı, söz konusu Platforma giriş işlemlerinin düzenli olarak yapılması için Kamu İdaresinin gerekli tedbirleri almasının önem arz ettiği değerlendirilmektedir.

Yapılan inceleme sonucunda, İşletmenin 4734 sayılı Kanun'un 22'nci maddesinde belirtilen doğrudan temin yöntemini kullanarak yapmış olduğu alımları Elektronik Kamu Alımları Platformu üzerinden Kamu İhale Kurumuna bildirmeyerek Kamu İhale Genel Tebliği'nin hükümlerini yerine getirmediği görülmüştür.

Kurum, Döner Sermaye İşletme Müdürlüğüne bağlı tüm birimlere, bulgu konusu işlemlerin yapılarak Kamu İhale Kurumuna bildirmesinin sağlanması konusunda 05.05.2021 tarih ve 90533 sayı ile yazı yazıldığını belirtse de bulgu konusunun düzeltildiğine ilişkin bir işlem bulunmadığı görülmektedir.

Sonuç olarak İşletmenin 4734 sayılı Kanun'un 22'nci maddesinde belirtilen doğrudan temin yöntemini kullanarak yapmış olduğu alımları Kamu İhale Genel Tebliği hükümleri uyarınca takip eden ayın onuncu gününe kadar Elektronik Kamu Alımları Platformu üzerinden Kamu İhale Kurumuna bildirmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

www.balioglu.net

BULGU 4: Kamu İhale Kurulunun Uygun Görüşü Alınmadan Kamu İhale Kanununda Belirtilen Sınırın Üzerinde Alım Yapılması

Üniversite tarafından 2020 yılı içerisinde 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 21/f ve 22/d maddelerine göre gerçekleştirilen mal ve yapım işi alımlarında, 4734 sayılı Kanunun 62'nci maddesinin (ı) bendinde öngörülen %10 sınırının aşıldığı ve Kamu İhale Kurulunun uygun görüşünün de alınmadığı görülmüştür.

4734 sayılı Kanun'un "*İdarelerce uyulması gereken diğer kurallar*" başlıklı 62'nci maddesinin (ı) bendinde;

"*Bu Kanunun 21 ve 22 nci maddelerindeki parasal limitler dahilinde yapılacak harcamaların yıllık toplamı, idarelerin bütçelerine bu amaçla konulacak ödeneklerin %10'unu Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü olmadıkça aşamaz.*" denilmektedir.

İşletmede 2020 yılında mal alımları için ayrılan ödenek tutarı 160.826.887,09 TL'dir. 4734 sayılı Kanunun 21/f ve 22/d hükümlerine göre yapılan mal alımlarının toplam tutarı ise 21.998.171,57 TL olmuştur. Bu rakamlar dikkate alındığında %10'luk limitin üzerinde %13,67 oranında alım yapıldığı halde aşan kısım için Kamu İhale Kurulundan uygun görüşü alınmadığı anlaşılmıştır. Ayrıca İşletmede 2020 yılındaki yapım işi alımları için ayrılan ödenek tutarı ise 576.794,00 TL'dir. 4734 sayılı Kanunun 21/f ve 22/d hükümlerine göre yapılan yapım işi alımlarının toplam tutarı ise 92.500,00 TL olmuştur. Bu rakamlar dikkate alındığında %10'luk limitin üzerinde %16,03 oranında alım yapıldığı halde aşan kısım için Kamu İhale Kurulundan uygun görüşü alınmadığı anlaşılmıştır.

4734 sayılı Kanun'un "*Görevlilerin Ceza Sorumluluğu*" başlıklı 60'ıncı maddesinde cezai sorumluluklar düzenlenmiş, maddenin son paragrafında da Kanunun 5'inci maddesinde belirtilen ilkelere ve 62'nci maddesinde belirtilen kurallara aykırı olarak ihaleye çıkılmasına izin verenler ve ihale yapanlar hakkında da bu maddede belirtilen müeyyidelerin uygulanacağı hüküm altına alınmıştır.

Kurum, bulgu konusu ile ilgili olarak Kamu İhale Kurumu'ndan gerekli izinlerin alınması konusunda bağlı birimlere 31.03.2021 tarih ve 65797 sayılı yazının yazıldığını belirtilmiş ise de bulgu konusunun düzeltildiğine ilişkin halen bir işlem bulunmadığı görülmektedir.

Sonuç olarak, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 21/f ve 22/d hükümlerinde belirtilen parasal limitler dahilinde pazarlık ve doğrudan temin usulü ile yapılacak alımlar için aynı

www.balioglu.net

Kanun'da belirlenen sınırlara uyulması, sınırın aşılıp aşılmadığının takibi, olağanüstü durumlar nedeniyle sınırın aşılması gerekiyorsa da uygun görüş için Kamu İhale Kuruluna müracaat edilmesi ve bu görüş alınmadan alım yapılmaması uygun olacağı değerlendirilmektedir.

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
https://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net

www.balioglu.net